

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W GRODZICZNO ZA ROK 2023 ORAZ
POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ**

Grodziczno, marzec 2024 r.

Spis treści

I. Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie	3
II. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie	6
III. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej	9
1. Zasiłki stałe	9
2. Odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu	9
3. Odprowadzanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, które nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu.....	9
4. Świadczenia rodzinne	10
5. Pomoc Ukrainie	12
6. Dożywianie dzieci	13
7. Zasiłki okresowe	13
8. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	14
9. Zasiłki jednorazowe, celowe	14
10. Sprawienie pogrzebu	14
11. Usługi opiekuńcze.....	14
12. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	15
13. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca.....	15
14. Dodatki mieszkaniowe.....	15
15. Udzielanie schronienia osobom bezdomnym.....	15
IV. Inne Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej	16
16. Przeciwdziałanie przemocy.....	16
17. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza.....	18
18. Karta Dużej Rodziny	21
19. Ogólnopolska Karta Seniora	22
20. Program „Wspieraj Seniora”	22
21. Kontrole z realizacji zadań Ośrodka Pomocy	23
22. Praca socjalna	24
V. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	25

I. ZAKRES DZIAŁANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W GRODZICZNI

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (Art. 2 - 3), pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie składa Radzie Gminy Grodziczno sprawozdanie z działalności ośrodka. Ośrodek wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej oraz inne zadania własne Gminy i zlecone Gminie, w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004r.,
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych z 28 listopada 2003r.,
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z 7 września 2007r.,
- Ustawy o dodatkach mieszkaniowych z 21 czerwca 2001r.,
- Ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych z 27 sierpnia 2004r.,
- Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005r.,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011r.,
- Ustawy o Karcie Dużej Rodziny z 5 grudnia 2014r.,
- Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016r.,
- Kodeks Postępowania Administracyjnego z 14 czerwca 1960r.,
- Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z 22 września 2005r.,
- Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z 25 sierpnia 2016r.,
- Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieska Karta” z 13 września 2011r.,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"
- Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994r.,
- Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych,
- Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzicznie, uchwał Rady Gminy Grodziczno, Zarządzeń Wójta Gminy Grodziczno, porozumień i umów zawartych z innymi podmiotami,
- Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r.,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu

zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty.

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 marca 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie realizował zadania własne i zlecone gminie, wynikające z różnych ustaw, a także podejmował wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy.

Od początku 2023 r. nadal zmagaliśmy się z problemami takimi jak zagrożenie stanem epidemiologicznym COVID -19 (odwołany z dniem 1 lipca 2023 r.) oraz trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Odwołanie stanu zagrożenia epidemicznego pozwoliło zwłaszcza pracownikom socjalnym, na powrót do pracy w warunkach jakie panowały przed wybuchem epidemii. Jednakże cała sytuacja zmieniła mentalność i postrzeganie społeczeństwa na powrót do życia po pandemii. Zauważyć to można chociażby na przykładzie dzieci i młodzieży szkolnej, która po wielu miesiącach izolacji, a następnie po powrocie do szkół, przejawiała problemy adaptacyjne czy interpersonalne, co dodatkowo przekładało się na właściwe funkcjonowanie wewnątrzrodzinne. Było to kolejne wyzwanie dla pracowników socjalnych i asystenta rodziny, którzy swoją pomocą wspierali rodziny w kryzysie.

Trwający konflikt rosyjsko – ukraiński w odniesieniu do pracy socjalnej z uchodźcami i na rzecz uchodźców w 2023 r. wprowadzone wcześniej nowe metody i formy pracy były na tyle skuteczne, że nie sprawiały problemów w realizacji założeń ustawy i pomocy obywatelom Ukrainy.

II. KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Ośrodku zatrudnieni byli:

- 3 pracowników socjalnych – 3 etaty
- 1 asystent rodziny - 0,75 etatu,
- 3 pracowników zatrudnionych w charakterze opiekunek osób starszych (realizacja zadań w wymiarze 2,63 etatu),
- główny księgowy - 1 etat,
- inspektor ds. księgowo-płacowych - 1 etat,

5 pracowników realizuje zadania własne i zlecone gminie spoza systemu pomocy społecznej m.in. z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, dodatku osłonowego, zamówień publicznych, usługi informatyczne (1 pracownica z tej grupy przebywała na urlopie macierzyńskim),

- kierownik - 1 etat.

Liczba pracowników faktycznie wykonujących obowiązki zawodowe na koniec grudnia 2023 r. wynosiła 15 osób.

Do 26 października 2023 r. zatrudnianych było 4 pracowników socjalnych. W związku z przejściem na emeryturę jednego pracownika socjalnego od 27 października 2023 r. rejony opiekuńcze podzielono proporcjonalnie pomiędzy 3 pracowników socjalnych.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań pracownicy jednostki stosownie do potrzeb podnoszą i uzupełniają zasób wiedzy merytorycznej poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez firmy zewnętrzne. Na przestrzeni roku 2023 pracownicy uczestniczyli w 24 szkoleniach.

Rejony opiekuńcze pracowników socjalnych:

Od 1 stycznia do 26 października 2023 r.

Karolina Ścigała- Starszy specjalista pracy socjalnej

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Kuligi	341
Zajączkowo, Jakubkowo	281
N. Grodziczno	630
Montowo	395
Razem	1647

Jadwiga Drumińska - starszy pracownik socjalny

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Białobłoty	88
Grodziczno	458
Mroczenko	265
Zwiniarz	262
Świniarc	258
Katlewo	142
Razem	1473

Karolina Mokrzecka - Starszy pracownik socjalny

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Trzcina	218
Rynek	238
Lorki	184
Linowiec	371
Ostaszewo	418
Razem	1429

Marcin Grzywacz - Starszy specjalista pracy socjalnej

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Boleszyn	446
Mroczno	1111
Kowaliki	81
Razem	1638

Od 27 października do 31 grudnia 2023 r.

Karolina Ścigała- Starszy specjalista pracy socjalnej

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Kuligi	341
Zajączkowo, Jakubkowo	281
N. Grodziczno	630
Zwiniarz	262
Świniarc	258
Montowo	395
Razem	2167

Karolina Mokrzecka - Starszy pracownik socjalny

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Białobłoty	88
Rynek	238
Lorki	184
Linowiec	371
Ostaszewo	418
Katlewo	142
Grodziczno	458
Razem	1899

Marcin Grzywacz - Starszy specjalista pracy socjalnej

Rejon opiekuńczy	Liczba ludności
Boleszyn	446
Mroczno	1111
Kowaliki	81
Trzcina	218
Mroczenko	265
Razem	2121

LICZBA LUDNOŚCI ŁĄCZNIE (na dzień 31. 12. 2023 r.) - 6.187

III. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

- *Zasiłki stałe*

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie, samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (**776 zł**). W przypadku osób mieszkających z rodziną dochód tej osoby jak również dochód na osobę w rodzinie muszą być niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (**600 zł**).

Zasiłki stałe wypłacono dla **17** podopiecznych, w tym **16** osób samotnie gospodarujących i **1** osoby pozostającej w rodzinie.

Na realizację powyższego zadania przeznaczono **66 274,00 zł**, wypłacono **142** świadczeń.

- *Odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu.*

Składka odprowadzana była w wysokości 9% kwoty płaconego świadczenia. Ubezpieczeniem zdrowotnym objęto łącznie **36** osób, w tym :

- **12** osób pobierających zasiłek stały z OPS (95 świadczenia), **4 775,00 zł**
- **27** osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (285 składek).

Na odprowadzanie składek zdrowotnych wydatkowano łącznie sumę **62 638,71 zł**.

- *Odprowadzanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, które nie podlegają ubezpieczeniu z innego tytułu.*

Ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym objęto łącznie **52** osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Na odprowadzenie składek na ubezpieczenie społeczne wydatkowano w skali roku kwotę **419 027,11 zł**.

- ***Świadczenia rodzinne***

Gminny ośrodek pomocy społecznej w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. realizował wypłatę następujących świadczeń:

1. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
2. świadczenie pielęgnacyjne,
3. świadczenie rodzicielskie,
4. jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe”,
5. świadczenia wychowawcze,
6. świadczenia z funduszu alimentacyjnego,

Realizacja powyższych zadań na koniec 2023 r. pochłonęła kwotę **4 048 758,51 zł** i objęła **435 rodzin**.

Zasiłki rodzinne wypłacono dla **188** rodzin, na co wydatkowano **565 476,00 zł**, dodatki do zasiłku rodzinnego wypłacono na kwotę **318 137,38 zł**, łącznie **883 613,38zł**.

Dodatki do zasiłków rodzinnych wypłacane są z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dzieci,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

W ramach świadczeń opiekuńczych dla osób, które nie podjęły pracy lub zaprzestały jej wykonywania w związku ze sprawowaniem opieki nad członkiem rodziny w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji wypłacane jest **świadczenie pielęgnacyjne**. Na dzień 31 grudnia 2023 r. świadczenie wypłacano dla 87 osób, na kwotę **2 292 407,80 zł**.

W celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji wypłacane są zasiłki pielęgnacyjne. Przysługują one:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź umiarkowanym, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

W skali roku 2023 wypłacono 3 086 świadczeń na kwotę **666 082,24 zł**.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka „becikowe” wypłacono **46** rodzinom na kwotę **46 000 zł** (w porównaniu do roku 2022 liczba zwiększyła się o 10 świadczeń).

Realizowane są również decyzje z zakresu świadczenia rodzicielskiego dla osób, które po urodzeniu dziecka nie nabyły prawa do uzyskania zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie przysługuje w wysokości 1. 000 zł miesięcznie, od dnia porodu do końca 52 tygodnia życia dziecka.

W roku 2023 łącznie wypłacono świadczenia na kwotę **160 654,84 zł**. Na dzień 31 grudnia w realizacji pozostawało 12 decyzji.

Od dnia 1 kwietnia 2016 r. ośrodek pomocy społecznej realizuje zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, której celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dzieci, w tym opieką nad nimi oraz zaspokojeniem potrzeb życiowych. Z dniem 1 stycznia 2022 r. realizacja zadania została przeniesiona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej nadal prowadzi postępowania w odniesieniu do spraw zaległych związanych głównie z występowaniem koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (osoby pracujące poza granicami kraju).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierało **18 rodzin**, na wypłatę przeznaczono **106 069,33 zł**. Na terenie gminy zamieszkuje **26 dłużników**

alimentacyjnych, poza terenem gminy (w tym w zakładach karnych) zamieszkuje **40** dłużników alimentacyjnych.

W związku z wystąpieniem konfliktu zbrojnego na Ukrainie (24 lutego 2022 r.) obywatele Ukrainy poszukując schronienia przybyli wraz z najbliższą rodziną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom **Ukrainy** w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, są oni uprawnieni między innymi do świadczeń rodzinnych. W roku **2023 z tego tytułu zasilek rodzinny wraz z dodatkami pobierała 1 rodzina, na łączną kwotę 1 045,00 zł.**

- ***Pomoc Ukrainie***

Dodatkowo, zgodnie z artykułem 31 powyższej ustawy obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznany był za legalny, jeśli posiadali wpis do rejestru PESEL przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę. Ustawa zakłada, że świadczenie przeznaczone powinno być na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenie dla **1 osoby**, na kwotę **300,00 zł**. Przyznanie świadczenia nie wymagało wydania decyzji administracyjnej.

Kolejne zadanie związane z przytoczoną wyżej ustawą dotyczyło świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy. Wysokość świadczenia wynosiła 40 zł za osobę za dzień pobytu. Rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego oraz warunków jego przyznawania umożliwia gminom podjęcie decyzji o wypłacie świadczenia za okres dłuższy niż 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia niektórym obywatelom Ukrainy. Chodzi m. in. o osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane w polskim lub ukraińskim systemie orzekania oraz kobiety, które ukończyły 60 rok życia i mężczyźni mających powyżej 65 lat. Przedłużony czas wypłaty świadczenia dotyczy też podmiotów zapewniających zakwaterowanie kobietom w ciąży lub wychowującym dziecko do 12 miesiąca życia, osobom samotnie sprawującym opiekę nad trojgiem i więcej dzieci

oraz osobom małoletnim którzy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

Środki wypłacane były „z dołu”, a więc za okres zakwaterowania i wyżywienia, który już upłynął. Każdy wniosek o wypłatę świadczenia **weryfikowany** był przez pracowników socjalnych w miejscu przebywania uchodźców. Zakwaterowanie i wyżywienie zapewniły **2 rodziny**, świadczenie wypłacono dla **5 osób** na kwotę **17 448,00 zł**.

- *Dożywianie dzieci*

Realizowane było w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dożywianiem objętych było **115** uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy, oraz **21** uczniów uczących się w szkołach umiejscowionych poza gminą. Łącznie na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” wydatkowano **310 000,00 zł**, z tego **181 506,00 zł** na dożywianie uczniów w szkołach, **128 494,00 zł** na świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, które przyznano dla **79** rodzin. Zgodnie z wytycznymi Wojewody udział środków własnych powinien wynosić **40%** kosztów ogólnych. Docelowo, wnikliwie umotywowanie wniosku spowodowało, że udział środków własnych zmniejszono do **20 %** kosztów ogólnych, czyli do kwoty **62 000,00 zł**, dotacja od Wojewody wynosiła **248 000,00 zł**.

- *Zasiłki okresowe*

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, jeżeli dochód nie przekracza kryterium ustawowego. Z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystało **33** rodzin, wypłacono **225** świadczeń na kwotę **96 519,00 zł**, pieniądze w całości pochodziły z dotacji celowej. Dysfunkcją dominującą przy kwalifikacji do zasiłku okresowego była długotrwała, przewlekła choroba, niepełnosprawność, wielodzietność i bezrobocie.

- **Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego**

Zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Wysokość udzielonej pomocy jest uzależniona w znacznym stopniu od możliwości finansowych ośrodka. Jest to zadanie realizowane ze środków własnych gminy.

W roku 2023 nie wypłacono żadnego zasiłki z tytułu zdarzenia losowego.

- ***Zasiłki jednorazowe, celowe.***

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, jeżeli dochód rodziny nie przekracza kryterium ustawowego. Jest to kolejne zadanie realizowane ze środków własnych gminy.

Zgodnie z treścią Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. **kryterium dochodowe** ustalono w wysokości **776 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 600 zł dla osoby w rodzinie**, dochód z **1 ha przeliczeniowego** wynosi **345 zł**. Zasiłki celowe wypłacono dla **27 rodzin**, na kwotę **12 250,00 zł**.

- ***Sprawienie pogrzebu.***

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej, zgodnie z zapisami ustawowymi sprawił pogrzeb dla 1 osoby a łączny koszt sprawienia pogrzebu wyniósł **4 404,00 zł**.

- ***Usługi opiekuńcze.***

Zgodnie z dyspozycją artykułu 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej „osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych”.

Usługi opiekuńcze świadczone były u **18 osób** a przeznaczono na ten cel **191 970 ,00 zł**.

- ***Specjalistyczne usługi opiekuńcze.***

To usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W roku 2023 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dla dzieci) świadczone były w dwóch rodzinach, przeznaczono na ten cel **64 400,00 zł** (kwota dotowana w całości ze środków Wojewody).

- ***Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.***

W domach pomocy społecznej przebywało **10** mieszkańców gminy. Opłata gminy za domy pomocy społecznej wynosiła w skali roku ubiegłego **316 377,00 zł**.

- ***Dodatki mieszkaniowe***

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 40% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w gospodarstwie jednoosobowym i 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Z dodatków mieszkaniowych korzystały **2** rodziny, na co wydatkowano **11 512,29 zł**.

- ***Udzielanie schronienia osobom bezdomnym***

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W roku 2023 w schronisku dla osób bezdomnych przebywało **dwóch** mężczyzn, koszt pobytu wynosił **17 010,00 zł**.

Schroniska wyłonione zostały poprzez zapytanie ofertowe, zgodnie z procedurą PZP.

- ***Kolonie dla dzieci***

Wzorem lat ubiegłych w okresie letnim kolejnym zadaniem realizowanym przez ośrodek pomocy społecznej była rekrutacja oraz **koordynacja organizacji wypoczynku wakacyjnego** dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. W roku 2023 z wypoczynku letniego skorzystało **siedmioro** uczniów ze szkół podstawowych. Młodzież wypoczywała w miejscowości Mrzeżyno w okresie od 21 do 27 sierpnia. Pobyt dzieci finansowany był w całości przez Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Dzieci bardzo pozytywnie wypowiadały się na temat atrakcyjności pobytu i organizacji.

- **Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w Grodzicznie.**

Na bieżąco ośrodek pomocy współpracuje i koordynuje działania Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w Grodzicznie.

Podobnie jak w latach poprzednich zorganizowano **Dzień Chorego**, który odbywa się zawsze w niedzielę poprzedzającą odpust parafialny w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Grodzicznie. Organizację i obsługę spotkania zapewnił Zespół Caritas, druhowie OSP z terenu gminy i pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

IV. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

- ***Przeciwdziałanie przemocy***

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na organy administracji rządowej i jednostki samorządowe zadania w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinach. Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym włączono w szczególności opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą wsparcia, prowadzenie poradnictwa i interwencji, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W związku z Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, konieczne było do dnia 22 września 2023 r. powołanie nowych Zespołów Interdyscyplinarnych, która działają w oparciu

o znowelizowaną ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny w aktualnym składzie osobowym powołano Uchwałą Rady Gminy Nr LIII/343/2023 dnia 17 sierpnia 2023 r. W skład zespołu wchodzi kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, pielęgniarka środowiskowa, dzielnicowi, przewodnicząca Gminnej Komisji RPA, asystent rodziny, pracownicy socjalni, przedstawiciel organizacji pozarządowej, kierownik GOPS. Na koniec 2023 r. w skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodziło 17 osób.

Aktem prawnym regulującym tryb postępowania w przypadku założenia w rodzinie „Niebieskiej Karty” jest znowelizowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Lokalnymi aktami prawnymi regulującymi pracę Zespołu Interdyscyplinarnego jest **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Grodziczno na lata 2023 – 2026 i Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.**

Na przestrzeni roku 2023 „Niebieskie Karty”, druk A (wszczęcie procedury) założono w **15 rodzinach**. Część kart przeszła z roku 2021 i 2022, stąd łącznie w rodzinach prowadzonych było 21 procedur „Niebieska Karta”. W odniesieniu do środowisk pozostających pod nadzorem Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone są działania profilaktyczno – naprawcze. Podobnie jak w roku 2022 większość „Niebieskich Kart” założona została przez funkcjonariuszy Policji (12 kart). Jedna „Niebieska Karta” założona została przez pracownika socjalnego, dwie przez przedstawiciela oświaty. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, spotkania grup roboczych mają miejsce średnio raz w tygodniu (adekwatnie do występujących potrzeb).

W środowiskach dotkniętych zjawiskiem przemocy bardzo istotne jest fachowe wsparcie psychologa, terapeuty uzależnień, asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pomoc prawna.

W roku 2023 pani psycholog udzieliła 135 porad. Łącznie 50 osób nawiązało kontakt z psychologiem – 32 kobiety, 10 mężczyzn i 8 dzieci. Spotkania z panią

psycholog miały charakter stacjonarny. Przedmiotem porad były zagadnienia dotyczące między innymi: przemocy psychicznej, fizycznej, depresji, problemów z niską samooceną, brakiem pewności siebie, zaburzonych relacji pomiędzy dziećmi a rodzicami, problemów wychowawczych, wykluczenia z grupy rówieśniczej, kryzysów małżeńskich itp.

Osoby stosujące przemoc mają także możliwość korzystania ze wsparcia **terapeuty uzależnień** w ramach Punktu Konsultacyjnego w Grodzicznie. Terapeuta uzależnień dyżuruje w budynku Urzędu Gminy (I piętro) w każdą środę w godzinach 18,00 – 20,30 oraz w co drugi piątek w godzinach 8,00 – 10,00. W spotkaniach grupy wsparcia dla osób uzależnionych, po odbytym leczeniu odwykowym systematycznie uczestniczyło około **12 osób**.

W sytuacji kiedy w rodzinie zakładane są kolejne „Niebieskie Karty” Zespół Interdyscyplinarny na podstawie art. 207 kk występuje z wnioskiem do Prokuratury informując o domniemaniu zjawiska znęcania się nad członkami rodziny.

Koordynatorem pracy Zespołu Interdyscyplinarnego jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Koszty administracyjne w zakresie działania Zespołu Interdyscyplinarnego ponosi Ośrodek Pomocy Społecznej, część zadań finansowanych jest ze środków pochodzących z akcyzy alkoholowej. Specjaliści z zakresu uzależnień i zjawiska przemocy każdorazowo podkreślają, że koszty **zapobiegania tym zjawiskom** są wielokrotnie mniejsze aniżeli nakłady na szeroko pojętą pomoc, wsparcie, zapewnienie pobytu w specjalistycznych ośrodkach, finansowanie pobytu w schroniskach czy domach pomocy społecznej dla osób tego wymagających.

- ***Wsparcie rodziny i piecza zastępcza***

Uchwałą Rady Gminy Grodziczno z dnia 16 listopada 2012r. zlecono ośrodkowi pomocy społecznej realizację zadań objętych **ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**. Zgodnie z treścią art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt gminy zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

1. analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
2. wzmacnianiu roli i funkcji rodziny,
3. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
4. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
5. pomocy w integracji rodziny,
6. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
7. dążenie do reintegracji rodziny.

Po przeprowadzonej analizie sytuacji rodzinnej pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy wnioskuje do kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o przydzielenie asystenta rodziny. Na podstawie art. 109 §2 pkt. 1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego również sąd wydając Zarządzenie może zobowiązać rodziców do pracy z asystentem rodziny lub realizowania innych form pracy z rodziną.

Zgodnie z treścią ustawy zatrudnienie asystenta rodziny w każdej gminie stało się zadaniem o charakterze obligatoryjnym od 1 stycznia 2015r. Działania na rzecz rodzin określa i przyjmuje uchwałą miejscowa Rada Gminy w Gminnym Programie Wspierania Rodziny. W odniesieniu do naszej gminy Program na lata 2023 – 2025 przyjęto uchwałą z dnia 28 października 2022 r. Praca asystenta rodziny polega między innymi na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do samodzielnego pokonania przez rodzinę. Celem pracy jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej realizację prawidłowego i skutecznego procesu wychowawczego. Zapis art. 15 pkt. 4 określa, że liczba rodzin, z którymi jeden asystent może prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. W praktyce widoczne efekty przynosi praca z nie więcej niż 8 – 12 rodzinami. Na przestrzeni roku 2023 pani asystent pracowała wymiennie z **12 rodzinami**,

w tym 5 rodzin objęto asystenturą zgodnie z Zarządzeniem Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lub.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej do końca roku 2019 częściowo refundowało zatrudnienie asystenta rodziny. Obecnie koszty zatrudnienia asystenta rodziny w całości pokrywane są przez samorząd lokalny.

Rodzina jest podstawowym, naturalnym i pierwotnym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka. Dobrej rodziny w procesie wychowania i wzrastania dzieci i młodzieży nie jest w stanie zastąpić nikt, dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych powinny być ukierunkowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami: nie może, nie potrafi bądź nie chce zajmować się dzieckiem, zachodzi konieczność udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego lub interwencji.

„Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”, tak stanowi Konstytucja RP (art. 72 ust. 2). Konwencja o prawach dziecka określa przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej:

- dzieci zostały pozbawione pieczy rodziców z przyczyn związanych z brakiem lub niewłaściwą (patologiczną) relacją pomiędzy rodzicami a dziećmi (np. śmierć rodziców, choroba uniemożliwiająca opiekę, kara pozbawienia wolności, orzeczenie sądu dla nieletnich o ograniczeniu władzy rodzicielskiej z powodu demoralizacji nieletnich itp.),
- wynikają one z naganego sposobu sprawowania przez rodziców pieczy nad dzieckiem, tj. gdy rodzice nie wywiązują się należycie z zadań względem dziecka.

W roku 2023 opłacaliśmy koszty pobytu **1** dziecka w Domu Dziecka w Pacoławie, **1** dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka oraz **8** dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na łączny koszt **71 024,33 zł**, z tego koszt ponoszonej opłaty za pobyt **1 dziecka w Domu Dziecka** w Pacoławie wyniósł **44 900,00 zł**.

W roku 2023 koszt pobytu w Domu Dziecka w Pacóltowie wynosił **7 600,00 zł** miesięcznie, obecnie **8 150,00 zł** miesięcznie.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka: 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej; 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z decyzją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lub. wszyscy rodzice biologiczni zwolnieni zostali w całości z ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Następuje to w oparciu o Uchwałę Rady Powiatu z **30 lipca 2015r.** w sprawie warunków zwolnień rodziców biologicznych z partycypowania w kosztach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Uchwała ta w znacznej części jest unieważniona przez Nadzór Wojewody.

Stanowisko Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 2013 roku jest jednoznaczne – „, aby organ właściwy mógł wydać decyzję o umorzeniu w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczeniu terminu płatności, rozłożeniu na raty lub odstąpieniu od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy, musi rozpoznać sytuację majątkową, zawodową i osobistą osób wobec których będzie podejmował taką decyzję. W założeniu ustawodawcy, ustalenie opłaty podtrzymuje u rodziców biologicznych świadomość odpowiedzialności za dziecko. Dotyczy to również rodziców, którym ograniczono, zawieszono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej. Jednym z podstawowych obowiązków rodziców jest **bezwzględne podjęcie pracy**, której zakładanym efektem jest powrót dziecka pod bezpośrednią pieczę rodziców biologicznych”.

- ***Karta Dużej Rodziny***

W ramach polityki prorodzinnej wprowadzono od czerwca 2014 roku Ogólnopolską **Kartę Dużej Rodziny**. Jest to system zniżek dla rodzin wielodzietnych, czyli rodzin z minimum trojgiem dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Karta wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzicom przyznaje się kartę dożywotnio, dzieciom do 18 roku życia, lub do ukończenia nauki – maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę do czasu trwania niepełnosprawności. Aby otrzymać **Kartę Dużej Rodziny** należy złożyć wniosek w gminie będącej miejscem zamieszkania. W przypadku naszej gminy zadanie przekazano Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

W roku 2023 złożono **120** wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Łącznie w okresie od wejścia w życie ustawy wydano **3 639** kart. Miejsca, w których przysługują zniżki oznaczone są specjalnym znaczkiem „**Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny**”.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Spośród tej grupy złożono **271** wniosków, w tym wydano **484 karty**

- ***Ogólnopolska Karta Seniora***

Do roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej zajmował się zaopatrywaniem osób powyżej 60 roku życia w **Ogólnopolską Kartę Seniora**. Zmiana przepisów spowodowała, że obecnie służymy wsparciem i przekazujemy informacje w jaki sposób osoby zainteresowane mogą tę kartę uzyskać oraz przekazujemy stosowne druki wniosków.

- ***Program „Wspieraj Seniora”***

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej **Programu „Wspieraj Seniora”** w ramach solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Podstawą aplikowania o środki było przyjęcie Uchwałą Rady Gminy Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. Uchwałę przyjęto dnia 27 stycznia 2023 r. Program realizowany był od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Celem Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, poprzez zaopatrzenie ich w nadgarstkowe opaski telemedyczne. Urządzenie

wyposażone jest między innymi w przycisk SOS z możliwością połączenia głosowego z centrum teleopieki, lokalizator GPS, detektor upadku, umożliwia regularny pomiar tętna i saturacji. Po naciśnięciu przycisku SOS następuje automatyczne połączenie z centrum teleopieki, połączenie następuje również w przypadku bezwiednego upadku użytkownika opaski. Realizatorem usługi w roku 2023 była firma SIDLY wyłoniona w drodze zapytania ofertowego. Z teleopasek w skali roku skorzystały **24 osoby**. Koszt obsługi abonamentowej wyniósł **6 820,00 zł**.

Na realizację zadania wydatkowano **9 380,93 zł**.

W okresie realizacji zadań projektowych (I-XII) firma SIDLY odebrała **82 sygnały SOS**. W przypadku zagrożenia życia i zdrowia do osoby potrzebującej pomocy niezwłocznie wysyłany zostaje Zespół Ratownictwa Medycznego.

- ***Kontrole z realizacji zadań Ośrodka Pomocy***

W roku 2023 przeprowadzone były dwie kontrole kompleksowe zespołu kontrolującego Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące:

1. **„Realizacji zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”**.
2. **„Planowania i prowadzenia pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny”**

W obu przypadkach zespół kontrolujący stwierdził w wystąpieniu pokontrolnym, że wszystkie zadania będące przedmiotem kontroli realizowane były bez uchybień i nieprawidłowości.

- **Praca socjalna**

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian.

Zakres i ilość zadań, w które coraz bardziej angażowani są pracownicy socjalni, dodatkowo coraz większa roszczeniowość, czasami nawet pojawiająca się agresja ze strony osób ubiegających się o pomoc a także brak chęci współpracy z ich strony wpływa obciążająco psychicznie i wypalająco zawodowo pracowników. Wszystko to powoduje, że praca socjalna staje się coraz trudniejsza. Zauważyć można, że kwestie wsparcia finansowego schodzą na dalszy plan a prawdziwym wyzwaniem stają się kwestie typowo socjalizacyjne i naprawcze w procesie funkcjonowania społecznego, głównie wewnątrzrodzinnego, gdzie to pracownik musi wykazywać się umiejętnościami psychologicznymi, mediacyjnymi czy prawnymi. Z uwagi na niski wciąż prestiż społeczny zawodu pracownika socjalnego staje się on coraz mniej popularny. Jest coraz mniej osób chętnych wykonywać tę jakże trudną pracę a osoby posiadające stosowne kwalifikacje nie są zainteresowane pracą z zakresu pomocy społecznej, która traktowana jest bardzo często nie jako zawód a misja.

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzicznie realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz stara się podejmować inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej, nowoczesnej i skutecznej.

Rok 2024 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Z analizy danych wynika, że w strukturze demograficznej Gminy Grodziczno zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy zmniejszającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym. W związku z powyższym wymagane jest zintensyfikowanie działań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami jak również bardzo często opiekuńcza niewydolność rodzin wobec osób niesamodzielnych, będzie wymagała wyższych nakładów finansowych na zapewnienie całodobowej opieki lub wsparcia dziennego. Pracownicy Ośrodka podejmują wiele działań aby w jak największym stopniu zaangażować rodzinę w opiekę nad osobą potrzebującą.

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Koszt pobytu jednej osoby w DPS w 2024 r. to 5 064,00 zł. Należy zatem podejmować działania, aby umożliwić osobom wymagającym opieki pozostanie jak najdłużej w miejscu zamieszkania. Nie wystarczą jednak w takim zakresie tylko działania podejmowane przez Ośrodek i pracownika socjalnego. Potrzebne są działania profilaktyczne i edukacja społeczeństwa. Wiele badań wskazuje, że powinno skupić się na relacjach międzypokoleniowych i konieczności budowania pozytywnego wizerunku osób starszych, zakładającego spojrzenie na starość jako naturalny etap życia człowieka i przedstawianie osób starszych jako grupy zróżnicowanej i wnoszącej istotny wkład w

życie społeczne. Polityka senioralna powinna również skupić się na poszerzeniu oferty prozdrowotnej, w tym rozwoju aktywnych form spędzania czasu, skierowanej do seniorów.

Kolejnym obszarem, na który należałoby zwrócić szczególną uwagę jest przeciwdziałanie przemocy domowej. Należałoby rozszerzyć zakres pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Zauważalny jest wzrost rodzin i osób wymagających pomocy w formie bardzo szerokiej, specjalistycznej pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego, głównie psychologicznego. Dotyczy osób dorosłych, jednak problem jest coraz bardziej zauważalny, z tendencją rozwojową w odniesieniu **do dzieci i młodzieży**.

Znacząco wzrasta liczba dzieci, które Postanowieniem Sądu Rejonowego kierowane są do rodzin zastępczych oraz Domów Dziecka. Dlatego tak ważna jest praca z rodziną przy wsparciu asystenta rodziny oraz zapewnienie jej specjalistycznej pomocy, która będzie mieć wpływ na poprawę funkcjonowania rodziny. Konieczne jest również podejmowanie działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z trudnościami i problemami społecznymi.

Celem realizacji zadań ustawowych konieczne będzie przekształcenie mieszkania chronionego na mieszkanie chronione treningowe lub wspierane.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla:

1. osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;

2. osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Program „Opieka Wytchnieniowa” to kolejne działanie, które będzie realizowane w 2024 r. Program adresowany jest do członków lub opiekunów sprawujących opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad tą osobą niepełnosprawną. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności.

Reasumując powyższe, polityka społeczna jest jednym z zadań realizowanych przez samorząd lokalny. Dlatego też bardzo ważne a wręcz niezbędne jest wsparcie i współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz i dobro społeczności lokalnej i nie pozostawanie obojętnym na krzywdę czy problemy innych ludzi. Tylko wzajemna współpraca i szybka reakcja na pojawiające się coraz częściej nowe problemy społeczne pozwoli na skuteczną i efektowną pomoc i ochronę najwyższej wartości jaką jest życie ludzkie.

Opracowanie:

Pracownicy i Kierownik GOPS w Grodzicznie

Marcin Grzywacz